

सरुमारानी गाउँपालिकाद्वारा चालु आ.व २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिक
अवधिसम्म संचालित कार्यक्रमहरू तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको
प्रभावकारीता विषयक

सार्वजनिक सुनवाई तथा समिक्षा कार्यक्रम

संक्षिप्त प्रतिवेदन

आयोजक

सरुमारानी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, प्युठान

प्रतिवेदक

श्री भुलेनी मिडिया प्रा.लि., प्युठान

८ पुस २०८१

विषय सूची

१. परिचय
- १.१ पृष्ठभूमी
- १.२ कार्यक्रमको उद्देश्य
- १.३ कार्यक्रमको संक्षिप्त जानकारी
- १.४ कार्यक्रम विवरण
- १.५. जवाफदेही वक्ताहरु
- १.६. अतिथि तथा संचारकर्मीहरु
२. नतिजाहरु
- २.१ बहिर्गमन अभिमत तथा नागरीक प्रतिवेदन पत्रमा सहभागीहरुको विवरण
३. प्रारम्भिक चरण
- (क) समन्वयात्मक बैठक
- (ख) सहजकर्ताको छनौट तथा समन्वय
- (ग) ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिको अध्ययन
- (घ) बहिर्गमन अभिमत संचालन
- (ङ) नागरीक प्रतिवेदन पत्र
- (च) सार्वजनिक सुनुवाईको प्रचार प्रसार
४. कार्यान्वयन चरण
५. सेवाग्राहीबाट उठेका सवालहरु
- ५.१. सहभागीहरुले राखेका जिज्ञासा, प्रतिक्रिया तथा त्यसको जवाफ
- ५.२. बहिर्गमन अभिमत तथा नागरिक प्रतिवेदन पत्र संकलनका क्रममा उठेका सवाल र जवाफ
६. सार्वजनिक प्रतिवद्धता
७. कार्यक्रमको सवल पक्षहरु
८. सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु
९. समस्याहरु
१०. निष्कर्ष

सरुमारानी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय बड्डाडा, प्यूठान
चालु आ.व २०८१/०८२ को पहिलो चौमासिक अवधिमा संचालित कार्यक्रमहरु
तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता विषयक सार्वजनिक सुनुवाई तथा
समिक्षा कार्यक्रमको
प्रतिवेदन

१. परिचय

१.१. कार्यक्रमको परिचय:

सार्वजनिक निकायले दिने सेवाको बारेमा नागरिकबाट मूल्याङ्कन गराउने तथा सेवा प्रवाहमा थप सुधार ल्याउनको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरिन्छ । नागरिकलाई सार्वजनिक निकायले गरेका गतिविधिहरुको बारेमा सूचना माग्ने, पाउने र अवलोकन गर्ने अधिकार सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन-२०६४ र नियमावली-२०६५ ले गरेको छ । सुशासन (संचालन तथा व्यवस्थापक) सम्बन्धि ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले पनि हरेक सार्वजनिक निकायले आफूले संचालन गरेका हरेक गतिविधिहरुको बारेमा नागरिकहरुलाई सू-सूचित गराउन सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन-२०७४ मा पनि सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था रहेको छ भने नेपाल सरकारले स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धि कार्यविधि-२०६७ तयार गरी कार्यान्वयन गरिरहेको छ । सोही कार्यविधि अनुसार सरुमारानी गाउँपालिकाले सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०८० समेत जारी गरेको छ । आफूले प्रवाह गरेको सेवा तथा विकास निर्माणको कार्यहरु सार्वजनिक गर्दै सुधारात्मक पक्षहरुको विषयमा छलफल गर्ने, सेवाग्राही प्रति सेवाप्रदायकलाई जवाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीहरुको गुनासो तथा जिज्ञासाहरुको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई संचालन गरिएको थियो । सरुमारानी गाउँपालिका-४ दबड्डाडामा २०८१ मंसिर २० गतेका दिन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो ।

१.२. कार्यक्रमको उद्देश्य :

- सरुमारानी गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुको काम कारवाही, सेवा प्रवाह, योजना एवं कार्यक्रम, बजेट जस्ता सार्वजनिक विषयमा सम्बन्धित सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीबीच अन्तरक्रिया गराउने ।
- सेवाग्राही प्रति सेवाप्रदायकलाई जवाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीहरुको गुनासो वा जिज्ञासाहरुको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने ।
- सुशासन ऐन तथा नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम सूचनाको हकको प्रत्याभूति गराउने ।
- स्थानीय तहका जननिर्वाचित प्रतिनिधि तथा विषयगत शाखा प्रमुखहरुलाई नागरिकहरु प्रति जवाफदेहि बनाउने ।
- सार्वजनिक सेवा तथा विकास निर्माणका कार्यहरुमा नागरिकहरुको सहभागीता वृद्धि गर्ने ।

१.३. कार्यक्रमको संक्षिप्त जानकारी

सार्वजनिक सुनुवाई संयोजन गर्नेको नाम: भुलेनी मिडिया प्रा.लि.

ठेगाना: प्यूठान नगरपालिका-७ प्यूठान

सार्वजनिक सुनुवाई सहजीकरण: सलिम भिया, शशिधर भण्डारी

सार्वजनिक सुनुवाईको विषय : सरुमारानी गाउँपालिका द्वारा चालु आ.व २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिक अवधिमा संचालित कार्यक्रमहरु तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता

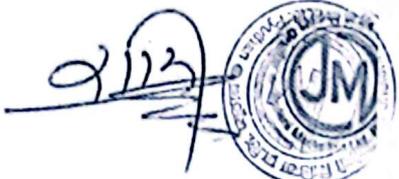
कार्यक्रम आयोजक : सरुमारानी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय बड्डाडा, प्यूठान

१.४ कार्यक्रम विवरण

- मिति : २० मंसिर २०८१
- स्थान : सरुमारानी गाउँपालिका-४ बड्डाडा स्थित सभाहल
- समय : दिनको ११:०० बजेदेखि ४ :०० बजेसम्म (४ घण्टा)

१.५. जवाफदेही वक्ताहरु

- सरुमारानी गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री भृगु बहादुर वि.क.
- सरुमारानी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री बसन्ता खड्का
- सरुमारानी गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री देविराम पाठक
- सरुमारानी गाउँपालिका-१ का वडा अध्यक्ष श्री नर बहादुर घर्ति
- सरुमारानी गाउँपालिका-२ का वडा अध्यक्ष श्री भानुभक्त भुसाल
- सरुमारानी गाउँपालिका-३ का वडा अध्यक्ष श्री भिम बहादुर मर्साङ्गी
- सरुमारानी गाउँपालिका-४ का वडा अध्यक्ष श्री चिन्त बहादुर सोमै
- सरुमारानी गाउँपालिका-५ का वडा अध्यक्ष श्री लक्ष्मी पल्ली

- सरुमारानी गाउँपालिका-६ का वडा अध्यक्ष श्री तिल बहादुर बुढा
- सरुमारानी गाउँपालिका आर्थिक विकास समिती संयोजक: श्री मोहम्मद हलिम हलुवाइ
- सरुमारानी गाउँपालिका वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक श्री पर्व सिंह सुनार
- शाखा प्रमुखहरु
- प्रशासन शाखा प्रमुख श्री लक्ष्मण आचार्य
- शिक्षा शाखा प्रमुख श्री पुष्पलाल शाही
- स्वास्थ्य शाखा श्री टेकेन्द्र रायमाझी
- प्राविधिक शाखा प्रमुख ईन्जिनियर श्री सुभाष गौतम
- कृषि शाखा प्रमुख श्री इश्वर जि.सी.
- रोजगार शाखा प्रमुख श्री तेजेन्द्र भण्डारी
- सूचना तथा प्रविधि शाखा श्री शिवराज न्यौपाने
- कार्यक्रम संयोजक हेफर परियोजना श्री वेदराज पाण्डे
- गाउँपालिकाका राजनैतिक दलका प्रतिनिधि, नागरिक समाजका प्रतिनिधि, सरुमारानी गाउँपालिकामा रहेका अन्य सरकारी कार्यालयहरु

राजनैतिकदलको तर्फबाट

- नेकपा(एमाले) सरुमारानी सचिव श्री टिकाराम पल्ली
- नेपाली कांग्रेस जिल्ला सदस्य: नेत्रमणी पोखेल

१.६. अतिथि तथा संचारकर्मीहरु

- सलिम मिया गोरखापत्र दैनिक
- मधुसुदन पोखेल स्पेशाफोर के टि.भि.

१.७ सहयोगी तथा साभेदार

- ग्रामीण विकास समाजका प्रतिनिधि वेदराज पाण्डे

२. नतिजाहरु

२.१ बहिर्गमन अभिमत तथा नागरीक प्रतिवेदन पत्रमा सहभागीहरुको विवरण

बहिर्गमन अभिमत र नागरिक प्रतिवेदन पत्रमा छनोट भएका ५० जना मध्ये २६ पुरुष र २४ महिलाहरु थिए ।

दलित		जनजाति		अन्य		कुल उपस्थिति संख्या		
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
४	६	१६	१३	४	७	२४	२६	५०

२.२. सार्वजनिक सुनुवाईको उपस्थिति विवरण

दलित		जनजाति		अन्य		कुल उपस्थिति संख्या		
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१४	७	२५	१५	१७	२७	५६	४९	१०५

(सहभागीहरुको विस्तृत विवरण अनुसूचीमा राखिएको छ ।)

संचालन प्रक्रिया

३. प्रारम्भिक चरण

(क) समन्वयात्मक बैठक

सरुमारानी गाउँपालिका द्वारा चालु आ.व २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिक अवधिसम्म संचालित कार्यक्रमहरु तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारीताको लागि गाउँपालिकाले गरेको निर्णय अनुसार सरुमारानी गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री देविराम पाठकसंग भुलेनी मिडिया प्रा.लि.का प्रतिनिधि सलिम मियाले प्रस्तावना सहित भेटघाट गरी समन्वयात्मक छलफल पश्चात् सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने सहमती भएको थियो । २०८१ मंसिर २० गते सरुमारानी गाउँपालिका-४ बड्डाडा स्थित सभाहलमा सार्वजनिक सुनुवाई संचालन गर्ने मिति तय भए पश्चात सार्वजनिक सुनुवाई संचालनको लागि आवश्यक तयारी गरिएको थियो ।

(ख) सहजकर्ताको छनोट तथा समन्वय

सरुमारानी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय प्युठानले आयोजना गरेको गाउँपालिका स्तरीय सार्वजनिक सुनुवाईलाई गाउँपालिकाको कार्यालयले व्यवस्थापन तथा समन्वयका कार्यहरु गरेको थियो । सरुमारानी गाउँपालिकाले

(Handwritten signature and official stamp)

सहजीकरणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी भुलेनी मिडिया प्रा.लि.लाई दिइएको थियो । गाउँपालिकाले सार्वजनिक सुनुवाईमा उपस्थितिको लागि २०८१ मंसिर १३ गते सार्वजनिक सूचना जारी गरी गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तथा वडा अध्यक्षहरु एवं सामाजिक सञ्जालमा प्रकाशन गरेको थियो ।

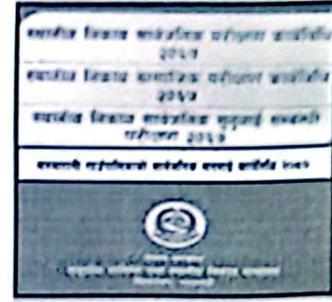
(ग) ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिको अध्ययन

स्थानीय तहले जनतालाई प्रवाह गर्ने वस्तु तथा सेवा सुविधाहरु के के र कस्ता खालका छन् ? ती कसरी उपलब्ध गराउने गरिएको छ ? सेवा प्रवाह गर्न लागि कस्ता कस्ता खालका ऐन, नियम तथा कार्यविधिहरु लागू भएका छन् ।

यिनीहरुको आधारमा रहेर के कस्ता वस्तु तथा सेवा सुविधा प्रवाह गर्नु पर्ने अवस्था छ भन्ने कुराको गहन अध्ययन, स्थानीय सरकारी कार्यालयले कस्तो सेवा सुविधा तथा वस्तु जनतालाई उपलब्ध गराएका छन्सो को तुलना गरि छलफल गर्नका लागि स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५, स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ सुशासन नियमावली, २०६५ स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धि कार्यविधि, २०६७, सुचनाको हक सम्बन्धि ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन- २०७४, सरुमारानी गाउँपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०८० जस्ता विभिन्न ऐन नियम, निर्देशिका र कार्यविधिहरुको विस्तृत अध्ययन आयोजक तथा समन्वय गर्ने संस्थाका प्रतिनिधि र सहजकर्ताद्वारा गरिएको थियो ।

(घ) वहिर्गमन अभिमत संचालन

सार्वजनिक सुनुवाई संचालनको क्रममा नागरिकहरुबाट अभिमत लिन वहिर्गमन अभिमत वा नागरिक प्रतिवेदन पत्र अनिवार्य संचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्नुपूर्व सरुमारानी गाउँपालिकाले वहिर्गमन अभिमत ,नागरिक प्रतिवेदन पत्र वा कुनै नागरिकको मत लिने कार्यहरु संचालन गरेको छ । वहिर्गमन अभिमतबाट पाएको नतिजा

सि.नं.	सेवाग्राही नागरिकले यस कार्यालयबाट सेवा लिदाको अनुभूती	तपाईंलाई उपयुक्त लागेको ठाउँमा रेजा (✓) लगाउने		
१	तपाईंलाई यस कार्यालयमा सेवा लिँदा को संग सम्पर्क गर्नु पर्दछ भन्ने जानकारी दिइयो ?	राम्रोसंग जानकारी दिइयो	ठीकै	राम्रो जानकारी पाइएन
		३६	१३	१
२	सेवा प्रदायक कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षाका बारेमा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	राम्रोसंग बुझे जस्तो लाग्यो	ठीकै	खासै बुझेजस्तो लागेन
		३६	१४	०
३	सेवा प्रदायक कर्मचारीले तपाईंप्रति देखाएको व्यवहार कस्तो लाग्यो ?	मैत्रीपूर्ण लाग्यो	ठीकै	अमर्यादित
		३४	१६	०
४	तपाईंलाई यस कार्यालयबाट सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचना (प्रमाण-कागजात र शुल्क-दस्तुर) का बारेमा कर्मचारीबाट स्पष्ट जानकारी दिइयो ?	स्पष्ट हुने गरी दिइयो	ठीकै	दिइएन
		२९	२१	०
५	तपाईंले कार्यालयमा राख्नुभएको समस्याको समाधान दिइयो ?	सरल तरिकाले समाधान दिइयो	ठीकै	समाधान दिइएन
		२४	२६	०
६	सेवा दिँदा अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?	सरल र छिटोछरितो	ठीकै	लामो र भ्रन्कटिलो
		१७	२१	२
	जम्मा			

ड) नागरीक प्रतिवेदन पत्र

नागरीक प्रतिवेदन फारामको प्रयोग गरी माण्डवी गाउँपालिकाका ५० जना सेवाग्राहीबाट सूचना संकलन गरिएको थियो । नागरीक प्रतिवेदनमा दलित, जनजाति, बालबालिका, महिला एवम् पिछडिएका वर्गको प्रतिनिधित्व भएको थियो । संकलित सूचनाको विश्लेषणलाई सार्वजनिकसुनुवाईमा प्रस्तुत गरिएको थियो । नागरीक प्रतिवेदनमा भाग लिएका सम्पूर्ण उत्तरदातालाई समेत कार्यक्रममा भाग लिन निमन्त्रणा गरिएको थियो ।

सि.नं.	सेवाको नाम	सोधिएको प्रश्न	सेवाको मूल्याङ्कन सङ्ग्रहमा		
			सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
१	सेवाको सन्तुष्टि	तपाईंले सरुमारानी गाउँपालिका/स्थानीय सरकारी कार्यालयबाट दिने सेवाबाट कतिको सन्तुष्टि हुनुहुन्छ ?	३३	१४	३
		सेवालिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
		सेवालिन जाँदा जनप्रतिनिधिको व्यवहारप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	३१	१९	०
२	सेवाको नियमितता	नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भएअनुसार सेवा लिँदा लागेको समयप्रति तपाईं कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
		तपाईंले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम दिनु पर्‍यो ?	तिरिेको छैन	एकदमै कम	धेरैतिरिेको
		कार्यालयले सेवाग्राही/नागरिकका समस्या समाधान गर्न औषत कति दिन लगाउने गरेको पाउनु भयो ?	१ दिन	२ दिन	धेरैदिन
			४६	४	०
३	सेवाप्रतिको जनविश्वास	कार्यालयले दिने सेवा प्रति तपाईं कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?	विश्वस्त	ठीकै	अविश्वस्त
		कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी प्रति तपाईंको विश्वास गर्नुहुन्छ ?	३३	१७	०
		यस कार्यालयले विपन्नका लागि छुट्याएको सेवा उनीहरूले प्रयोग गरेको जानकारी छ ?	धेरै	ठीकै	विश्वास छैन
			३३	१७	०
४	सेवाको गुणस्तर	सेवा लिँदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	छ	छैन	केही जानकारी छ
		तपाईंलाई कार्यालयबाट एउटा काम लिन कति पटक धाउनु पर्‍यो ?	१ पटक	२ पटक	२ भन्दा बढीपटक
			१३	१७	२०
			४५	२	०
५	सेवा सम्बन्धी जानकारी	कार्यालयमा राखिएको नागरिक वडापत्रका बारेमा तपाईंलाई जानकारी छ ?	सन्तुष्ट	कम सन्तुष्ट	असन्तुष्ट
		स्थानीय स्तरमा सञ्चालन गरिने सार्वजनिक कार्यक्रममा विपन्न वर्गको उपस्थिती कति प्रतिशत सम्म हुने गरेको छ ?	४०	१०	०
			५०	०	०
६	नागरिक वडापत्र/उजुरी पेटिका / गुनासो सुनुवाइ सम्बन्धमा	सेवा ग्राहीले नागरिक वडापत्र कतिको प्रयोग गर्छन ?	आफै	स्थानीय अगुवा	मध्यस्थकर्ता
		सेवा प्रदायक कार्यालयले नागरिक वडापत्रको अनुशरण कतिको गरेका छन् ?	१ पटक	२ पटक	२ भन्दा बढीपटक
		स्थानीय सेवाग्राहीले उजुरी पेटिका कतिको प्रयोग उजुरी गर्छन ?	४५	२	०
		सेवाग्राही नागरिकको गुनासो सुनुवाइ	३	१०	३७

		भएको पाउनु भएको छ ?	सुनुवाइ हन्छ		
			७	१४	२९
७	सिफारिस सम्बन्धमा	तपाईंले सिफारिसका चाहिने आवश्यक कागजात बारेमा स्पष्ट जानकारी पाउनुभयो ?	पाइयो	ठीकै पाइयो	पाइएन
			४३	७	०
		कुनै सिफारिसका लागि लाग्ने दस्तुर वाहेक थप रकम दिनु पर्‍यो ?	दिनु पर्‍यो	थोरै पर्‍यो	दिनु परेन
			०	०	५०
		कार्यालयबाट सिफारिस लिदा कसको सहयोग लिनुभयो ?	आफै	मध्यस्थकता	कर्मचारीहरुको सहयोग नेता /स्थानीय अगुवा
			५०	०	०
		राजस्व, शुल्क, दस्तुर को-को संग उठाउने गरिएको छ ?	सबैसंग	सीमित व्यक्तिसंग	धेरै बन्धौता उठ्न बाँकी छ
	५०	०	०		
८	सरसफाई तथा पूर्वाधार सम्बन्धमा	तपाईंको वडामा सरसफाई तथा जनस्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम कतिको प्रभावकारी छ ?	राम्रो छ	ठीकै छ	प्रभावकारी छैन
			३१	१९	०
		तपाईंको वडामा सञ्चालन भएका विकास निर्माणका योजना कतिको गुणस्तरीय बनेको छ ?	गुणस्तरीय छन्	ठिकै छन्	गुणस्तरीय छैन
			२७	१९	४
		योजना सञ्चालन गर्दा प्राविधिक सहयोग कतिको पाउनुभयो ?	सजिलै पाइयो	आंशिक पाइयो	सोधेपनि पाइएन
			५०	०	०
		योजनाको विल भुक्तानी दिने प्रक्रिया कस्तो छ ?	सहज	ठीकै	जटिल
			४२	७	१
		योजनाहरु जाँचपास गर्दा प्राविधिकहरुलाई थप रकम दिनुपर्‍यो ?	दिनु परेन	मागेरै लिए	रकम नदिएका अफठेरो पारे
			५०	०	०
	स्थानीय कार्यालयहरुबाट विकास निर्माण सम्बन्धि जानकारी माग्दा पाउनु भयो ?	सजिलै पाइयो	आंशिक पाइयो	सोधेपनि पाइएन	
	५०	०	०		
	योजना सञ्चालन गर्दा गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट कतिको सहयोग पाउनु भयो ?	धेरै	ठीकै	निरुत्साहित गरियो	
	४२	८	०		
९	पारदर्शिता सम्बन्धमा	तपाईंको गाउँपालिकामा यो वर्ष कति वटा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सम्पन्न भए ?	१ वटा	२ वटा	थाहा छैन
			११	०	३९
		यदी भएको भए, सार्वजनिक कार्यक्रममा गरिएका प्रतिवद्धता कतिको कार्यान्वयन भएका छन् ?	धेरै	ठीकै	थाहा छैन
			१७	२०	१३
		सार्वजनिक सुनुवाइको अनुगमन गर्ने संयन्त्र बनेको छ ?	संयन्त्र बनेको छ	संयन्त्र बनेको छैन	थाहा छैन
	१०	८	३२		
	सरुमारानी गाउँपालिकाको वार्षिक निति तथा कार्यक्रम बारेमा जानकारी पाउनु भएको छ ?	धेरै जानकारी पाएको छ	केही जानकारी पाएको छ	कुनै जानकारी छैन	
	१७	२०	१३		

(च) सार्वजनिक सुनुवाईको प्रचार प्रसार

सरुमारानी गाउँपालिकाद्वारा चालु आ.व २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिक अवधिमा संचालित विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता विषयक सार्वजनिक सुनुवाइमा नागरिकहरुको सहभागीता अभिवृद्धिको लागि सूचनाको ठूलो महत्व हुने भएकाले गाउँपालिकाको फेशबुक पेज माफत ७ दिन अगावैबाट सार्वजनिक सुनुवाइ संचालन हुने मिति, स्थान र समय खुल्ने गरी सूचना प्रशारण गरिएको थियो । सरुमारानी गाउँपालिकाद्वारा कार्यालय परिसर कार्यक्रम हुने स्थल, गाउँपालिकाको सूचना पार्टीमा प्रिन्ट गरी टाँस गरिएको थियो ।

४. कार्यान्वयन चरण

सरुमारानी गाउँपालिकाको आयोजनामा संचालन गरिएको सार्वजनिक सुनुवाइमा सहभागीहरुको उपस्थिति संगै सुरु गरिएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा जवाफदेही वक्ताहरु र अतिथिहरुको परिचय गराउँदै आसन ग्रहण गराइएको थियो । त्यस्तै निमन्त्रणा स्वीकार गरेर उपस्थित कार्यपालिका सदस्यहरु, वडा समितिका सदस्यहरु, विषयगत शाखाका प्रमुखहरु, वडा सचिवहरु, विकास साभेदार संस्थाका प्रमुख/प्रतिनिधिहरु, पत्रकार लगाएत संचार संस्थाका प्रतिनिधिहरु, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु लगायतका कार्यक्रममा उपस्थित सबैलाई यथा स्थानमा आसन ग्रहण गराइएको थियो । भुलेनी मिडिया प्रा.लि.को तर्फबाट सहजकर्ता श्री शशिधर भण्डारीले सार्वजनिक सुनुवाइको बारेमा जानकारी गराउँदै आचार संहिता प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । त्यसपछि सार्वजनिक सुनुवाइ संचालन गर्नुको उद्देश्य तथा प्रवाह भएको कार्यका बारेमा सरुमारानी गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री देवीराम पाठकले जानकारी गराउँदै सार्वजनिक सुनुवाइमा उपस्थितलाई स्वागत मन्तव्यबाट स्वागत भएको थियो ।

सरुमारानी गाउँपालिकाद्वारा चालु आ.व २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिक अवधिमा संचालित विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रगतिका विषयमा गाउँपालिकाका प्रशासन शाखा प्रमुख अधिकृत श्री लक्षमण आचार्यले प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु भयो ।

त्यसपछि नागरिकहरुले जिज्ञासा तथा गुनासाहरु राखी प्रश्नोत्तर गराइएको थियो । त्यसैगरी गाउँपालिकाका प्रशासन शाखा प्रमुख अधिकृत श्री लक्षमण आचार्यले चालु आ.व २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिक अवधिसम्म गाउँपालिकामा भएको आय, व्यय तथा समग्र प्रगतीको अर्कथाको जानकारी बारेमा जानकारी गराउनु भएको थियो ।

सार्वजनिक सुनुवाइ संचालनको क्रममा उपस्थित नागरिकहरुलाई आफूले भोगेका, अनुभव गरेका तथा गाउँपालिकालाई अझै सक्षम र सम्बृद्ध बनाउनका लागि प्रश्न, जिज्ञासा तथा गुनासाहरु राख्न भनिएको थियो । आएका प्रश्नहरुको सरुमारानी गाउँपालिका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित सरोकारवाला र नागरिकहरुबीच हाक्काहक्की प्रश्नोत्तर गराइएको थियो । विषयगत शाखा, वडा, सहित उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले जवाफ दिएपछि सार्वजनिक सुनुवाइ उठेका थप सवालहरु सम्बोधन सहित सबैलाई धन्यवाद दिँदै सरुमारानी गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री भृगु वहादुर विश्वकर्मा समापन गर्नु भएको थियो ।

५) सेवाग्राहीहरुबाट उठेका सवाल तथा जवाफहरु

हरूले राखेका जिज्ञासा, प्रतिक्रिया तथा त्यसको जवाफ

सार्वजनिक सुनुवाइमा मुख्य रूपमा नागरिकबाट आएका प्रश्नहरु र तिनका उत्तरहरु निम्नानुसार रहेका छन्:

क्र.स	प्रश्नकर्ताको नाम र ठेगाना	प्रश्नहरु	जवाफदेहि वक्ता	जवाफ
१.	सरस्वती रिजाल सरुमारानी-२	गाउँपालिकामा आफ्नो मान्छेलाई मात्र जागरि खुवाइन्छ, विपन्न वर्गलाई किन नजोडेको ?	देविराम पाठक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	कर्मचारी व्यवस्थापनमा कार्यलय सहयोगी, ड्राइभर र प्राविधिक कर्मचारीमात्रै राख्न पाउने व्यवस्था छ । शैक्षिक योग्यता, अनुभवलाई आधार मानी कार्यविधि बनाई छनोट गरिएको छ । आफ्नो र अरुको भन्ने कार्यविधिले चिन्दैन, योग्य मात्रै छनोट हुन्छ ।
		स्वयंसेविकालाई अवलोकन भ्रमण लैजान वजेट विनियोजन भएन पालिकालाई मात्रै भयो ।	देविराम पाठक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	भ्रमणको कुरा वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम हो । न्यायिक समितिले देशका केही पालिकामा भ्रमण गरी न्यायिक सेवा प्रभावकारी, गाउँपालिकाबाट डिग्री न्यायिक कानूनहरु निर्माणको उद्देश्य सहित

			गाउँकार्यपालिकाका सदस्य समेत संलग्नतामा केही पालिकामा पुगेका हुँ ।
कार्यक्रममा राजनितिक दलको तर्फबाट आएका सुभावहरु			
१	टिकाराम पल्ली नेकपा (एमाले)को तर्फबाट	सार्वजनिक सुनुवाईमा नागरिक सहभागितालाई बढवा दिन । गाउँपालिकाको केन्द्र वड्डाडामा १५ शय्याको अस्पतालको आवश्यकता रहेको विषय उठान गर्नुभयो ।	
२	नेत्रमणी पोखेल नेपाली कांग्रेसको तर्फबाट	रानी कुवालाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न । अनुदानको अनुगमन गर्न । सरुमारानी गाउँपालिका-१ छहरेखोलामा विद्यार्थी आवतजावतका लागि सानो पुलको व्यवस्थापन गर्न । कर्मचारीको नियुक्ती विवादरहित ढंगले योग्यताका आधारमा गर्न । जग्गा मूल्याङ्कनमा भएको समस्या हटाउन ।	
गाउँपालिकाको अध्यक्षबाट जवाफ संगै मन्तव्य ।			
१ गाउँपालिका अध्यक्ष भृगु बहादुर विश्वकर्माले सार्वजनिक सुनुवाईमा उठेका सवाल, प्रतिवेदन तयारीका सन्दर्भमा आएका सुभावले सार्वजनिक जवाफदेहीतामा बढवा दिन मद्दत पुग्ने बताउनु भयो । सरुमारानी गाउँपालिकासंग कुनै गुनासा रहे निर्धक्क भइ राख्न र सूचना माग गर्न नागरिकलाई आग्रह गर्नु भयो ।			

५.२. बर्हिगमन अभिमत तथा नागरिक प्रतिवेदन पत्र संकलनका क्रममा उठेका सवाल र जवाफ

क्र.सं.	सवालहरु	जवाफदेही संस्था वा व्यक्ति	जवाफ तथा	कैफियत
१	वागेखोला-उपल्लो खुट्टी, वड्डाडा देखि जस्पुर हुँदै हात्तिखाल सडकको मर्मत कार्य प्रभावकारी नहुँदा सांस्ती भोग्नु परेको गुनासो छ ।	अध्यक्ष	वागेखोला खण्डमा समस्या धेरै भएको छ जस्तो लाग्दैन । जस्पुर हात्तिखाल सडकलाई प्रदेश सडक गुरुयोजनामा समेत पार्न पहल गरी सफल भएका छौं । कुनै पनि सडकलाई अवरोध हुन दिएका छैनौं ।	
२	धनकोट हुँदै भिंगुखोला जोड्ने सडक निर्माणमा ढिलाई भएको गुनासो छ ।	अध्यक्ष	यो सडक गाउँपालिकाको विशेष प्राथमिकतामा राखेको सडक हो । काम शुरु भइ ठेगेदार भागेकाले ढिलाई भएको हो । यसलाई छिटो सकाउन पालिकाले चासो दिएको छ ।	
३	मान्द्रे, सौराकोट, जोगिदुङ्गा, ढाड क्षेत्रमा खानेपानीको समस्या रहेको गुनासो छ ।	अध्यक्ष	खानेपानी योजना निर्माण गरेकोमा बाढीहरुले बगाउने, पुर्ने हुँदा पुनः समस्या आएका छन् । गाउँपालिकाले मात्रै नभ्याउने हुँदा प्रदेशसंग गुहार मागेका योजनामा बजेट न्युन विनियोजन हुँदा समस्या भइरहेको छ । यी खानेपानी योजनाहरुमा पुनः बजेट विनियोजन भएका छन् ।	
४	मौरीपालक किसानले उत्पादन गरेको मह विक्री नहुँदा लगानी समेत डुव्ने अवस्थामा रहेको दुखेसो छ । थन्किएको मह बजारीकरणमा गाउँपालिकाले पहल लिएन भन्ने गुनासो गरेका छन् ।	अध्यक्ष	कृषि उपजको विक्री तथा बजारीकरणका लागि पालिकाले कोशेली घर तथा सहकारीसंग सहकार्य गरिरहेको छ । विक्री वितरणहरु पनि भएका छन् । पालिकाले गर्ने सहयोग गरेको छ ।	
५	हात्तिखालका स्थानीयले वडाबाट सिफारिस लिइ गाउँपालिकामा कखुरापालनको लागि जाली माग	अध्यक्ष	यस कार्यक्रम गाउँपालिकाको छैन । बाखा, भैसीपालनमा पालिकाले प्राथमिकता दिएको छ । आगामी दिनमा सम्बोधन गर्न सकिने छ ।	

	गरेको, तर गाउँपालिका यस सम्बन्धमा कुनै सुनुवाई नगरेको ।		
६	नेरा प्रा.वि. पाखापानीमा निर्माणाधिन भवन अलपत्र परेको छ । पुरानो भवन साधुरो हुँदा कोचिएर बस्नु पर्ने, चरमा बेला बेलामा सर्प भेटिँदा त्रासमा बालबालिका पढ्न बाध्य भएको अभिभावकको गुनासो छ ।	अध्यक्ष	प्रदेश सरकारले न्युन बजेट विनियोजन गरेका कारण थोरै संरचना बनेर अलपत्र पत्र्यो । पालिकाले सोही काममा हात हाल्दा डुब्लिकेशन भयो भन्ने समस्या हुन्छ । प्रदेश सरकारले न हात फिक्ने, न काम गर्ने अवस्था छ । यसलाई आगामी वर्षमा योजना बनाएर काम गर्ने गाउँपालिकाको सौँच छ ।
७	गाउँपालिकामा अनुदानका कार्यक्रम खुल्दा सूचना नपाउने गुनासो छ । यो गुनासो हात्तिखाल र जोगिदुङ्गाको हो ।	अध्यक्ष	सवैभन्दा बढी समस्या जनताहरु वडामा नआउने, सामाजिक सञ्जालमा गाउँपालिकाका सूचनाहरु नहेर्ने प्रवृत्तिले यो समस्या निम्तिएको छ । वडाले ठाउँठाउँमा सूचनापार्टी टास गरी सूचना जारी गरिएको हुन्छ तर पनि त्यो समस्या हटेको छैन । आगामी दिनमा गाउँपालिकाले गठन गरेको टोल विकास संस्थालाई जिम्मा दिइनेछ ।
८	जोगिदुङ्गामा विद्युत भोल्टेजको समस्याले मोटर नचल्ने भएपनि स्थानीय सरकारले पहल नगरेको गुनासो छ ।	अध्यक्ष	स्थानीयमा अन्तरविरोध पहिलो यहाँको समस्या हो । छिमेकी गाउँ गहनावाट ल्याउन त्यहाँका जनताले श्रमदान गरी काम गरेको भन्दै ल्याउन नदिने, त्यहाँ बलिरहेको विद्युत दांगवाट आउने हुँदा नजिक ट्रान्समिटर नहुने समस्या हो । विद्युत प्राधिकरणसंगको सहकार्यमा पहल हुनेछ ।
९	वाटोले विगारेको गनाहा अमिलडिक कुलो पुनः मर्मतमा ध्यान नदिँदा सिंचाई सुविधावाट वञ्चित हुनु परेको छ ।	अध्यक्ष	यस विषयमा वडा कार्यालयले सम्भावना अध्ययन गर्ने छ । गाउँपालिकाले गर्न सक्ने अवस्था आए गाउँपालिका र नभए प्रदेशमा पहल गरिनेछ ।
१०	ददेरी क्षेत्रमा फोहोर बढ्दै गएको र व्यवस्थापन गर्न स्थानीय माग ।	अध्यक्ष	जनसहभागिता गरेपनि पुग्ने भएकोले वडा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र स्थानीयको सहभागितामा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
११	सिमान्तकृत समुदाय(धामी/कुमाल/कुसुण्डा) लक्षित कार्यक्रम कमी भयो ।	अध्यक्ष	बजेटको कमी भएको हामीलाई पनि महशुस भएको विषय हो । विगतका वर्षमा विशेष अनुदान आउथ्यो त्यो आएन । आगामी दिनमा त्यसमा विशेष ध्यान दिन्छौ ।
१२	गाउँपालिकामा दलित सशक्तिकरण ऐन समेत लागु भएको सन्दर्भमा अतिविपन्न वर्ग रहेका वादी समुदायलाई दलित सम्बन्धि कार्यक्रमले छुन नसकेको गुनासो छ । दलित उत्थान समितिमा सहभागिता नगराइएको ।	अध्यक्ष	अन्य समुदायलाई पनि समेट्ने गरी आगामी दिनमा बजेट तथा कार्यक्रमहरुले सम्बोधन हुनेछ ।
१३	सौराकोटमा होमस्टे कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गाउँपालिकाको योजना सम्बन्धमा ।	अध्यक्ष	पर्यटक आउने सम्भावना भएपनि पर्यटकीय गतिविधिहरु नभएकोले यसमा ध्यान नगएको हो । प्रदेश सरकारले २५ लाख विनियोजन गरी सरकार ढलेसँगै बजेटको हेरफेर हुँदा कार्यक्रम पनि बढ्न नसकेको हो ।
१४	मुख्य बजार केन्द्रमा सडक बत्ति र सिसि क्यामेलाको मागका सम्बन्धमा ।	अध्यक्ष	ददेरी, चिसापानी, दरभानमा सडक बत्ती र सिसि क्यामेराको मर्मत गाउँसभा अधि नै हुनेछन् ।

६. कार्यक्रमको सबल पक्षहरु

- सेवाग्राहीहरुबाट सन्तुष्टी मापन गर्न नागरिक प्रतिवेदन पत्र वा बहिर्गमन अभिमत वा नागरिक अभिमत समेत संकलन गरी सोको नतिजाका आधारमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरिएकोले अभै प्रभावकारिता बढ्ने ।
- स्थानीय तहका निर्वाचित प्रतिनिधिहरु, संचारकर्मी तथा स्थानीय निकायका प्रमुखहरुको सहभागीतामा संचालन गरिएको ।
- सरुमारानी गाउँपालिकाको भौतिक र वित्तीय प्रगती प्रस्तुत गरिएको ।
- सहभागीहरुबाट उठान गरिएका विभिन्न सवालहरु तथा सुझावहरुको जवाफदेहि वक्ताहरुबाट चित्तवुझ्दो जवाफ दिईएको ।
- स्वतन्त्र सहजकर्ताको माध्यमबाट सार्वजनिक सुनुवाई संचालन भएको ।
- जनप्रतिनिधिहरूसँग सर्वसाधारण नागरिकहरुले हाक्काहाक्की प्रश्नोत्तर गरेका ।
- अनुपस्थित नागरिकको लागि विद्युतीय प्रगति विवरणहरुको जानकारी सहितको बुलेटिन विमोचन गरी सार्वजनिक गरिएको ।

८. सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु

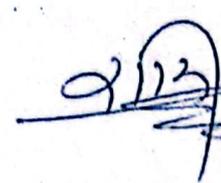
- समय पर्याप्त राखी कार्यक्रमको प्रचार प्रसारमा ध्यान दिनु पर्ने ।
- वडा अध्यक्ष सहित गाउँसभाका सबै जनप्रतिनिधिहरुलाई अनिवार्य सहभागी गराउनु पर्ने ।
- पर्चा पम्प्लेट तयार गरी वडा तथा वस्ती स्तर सम्म प्रचार प्रसार गर्न सके प्रभावकारी हुने ।
- वडा स्तरमा समेत सार्वजनिक सुनुवाई संचालन गर्नुपर्ने ।
- सार्वजनिक सुनुवाई हुने वारेको सूचनालाई थप प्रभावकारी बनाउनु पर्ने ।
- उपस्थितिको लागि सबै राजनितिक दलहरूसंग समन्वय गर्नु पर्ने ।

९. समस्याहरु

- नागरिक प्रतिवेदन पत्र वा नागरिक अभिमतमा सहभागी सेवाग्राहीहरु उपस्थित नहुनु ।
- स्थानिय स्तरमा क्रियाशिल सबै राजनितिक दलहरु सहभागी नजनाउनु ।
- निर्धारित समयमा सार्वजनिक सुनुवाई सुरु गर्न नसकिएको ।

१०. निष्कर्ष

सरुमारानी गाउँपालिकाको काम कारवाही, सेवा प्रवाह, योजना एवं कार्यक्रम, बजेट जस्ता सार्वजनिक विषयमा सम्बन्धित सेवा प्रदायक र सेवाग्राही बीच हाक्काहाक्की प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले आयोजना गरिएको सार्वजनिक सुनुवाई प्रभावकारी रहेको थियो । सरुमारानी गाउँपालिकाको आयोजनामा सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाईमा नागरिकहरुले खानेपानीको समस्या, पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धन, संरक्षण र विकास, फोहोर संकलन, अनुदानलाई उत्पादनमुखी बनाउने विषयका सवाल, सुझावहरु दिएका थिए । पालिका स्तरीय राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु, संचारकर्मीहरु तथा जन निर्वाचित प्रतिनिधिहरुको उपस्थितिमा संचालन गरिएको सार्वजनिक सुनुवाईमा स्थानीय नागरिकहरुको उल्लेख्य सहभागीता रहेको थियो । सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागी सर्वसाधारणहरुले प्रश्नहरु राखी तत्काल समाधान पाएका थिए । प्रश्नकर्ता नागरिकहरुले राज्यले सरकारी क्षेत्रमा लगानी गर्ने तर राम्रो प्रतिफल नआइरहेको सन्दर्भमा विकास निर्माण तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा समेत प्रभावकारी कार्यहरु गर्नुपर्ने बताएका थिए । सरुमारानी गाउँपालिकाले नियमित रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गरी विकास निर्माणमा पारदर्शीता र जवाफदेहिता बृद्धि हुने देखिन्छ । गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सबै शाखा प्रमुख, वडा अध्यक्षहरु सहितको सार्वजनिक सुनुवाई फलदायी भएको देखिन्छ । यस पटकको सार्वजनिक सुनुवाईमा आएका सवालहरुलाई अर्को सार्वजनिक सुनुवाई अवधिभर समाधान गरी सार्वजनिक सुनुवाईका विषय वारे प्रगति विवरण दिन सके सार्वजनिक सुनुवाईको प्रभावकारीता अभै बढ्ने देखिन्छ ।

समाप्त

शोभा श्री कांछा बेगी महिला समाज सेवा समिति
 करिमा बेगी करिमा बुट्टा मगर
 श्यामकली डी श्यामकली तामा मगर
 लक्ष्मी लक्ष्मी शर्मा मगर
 लिला श्री लिला कुमारी देवामी मगर
 सिता श्री सिता शमरी युनाट
 जिजा श्री जिजा देवामी
 गालिका श्री गालिका वि. का.
 कर्मवीर श्री कर्मवीर शर्मा
 सरस्वती सरस्वती कुडेल
 येजकला येजकला मण्डारी

~~सरस्वती~~ पुष्पम घर्तिमगर
 सरस्वती सरस्वती रिजाल

श्री. अमक सुना ४ नं. वडा सिन्धु
 श्री. कुर्मी कुर्मी देवी पुष्पम घर्तिमगर ६ नं.
 श्री. श्री. साधना शर्मा - दहागढ पाँचौं

शान्तराम (शान्तराम फा. चार्ज प्रवेस नं. (रसमिनालय
 दुष्प (श्री. शर्मा (नगर प्रहरी)

श्यामकली श्यामकली कुडेली (शर्मा) का. स

श्री. धन बहादुर राना (का. स.)

श्री. गिता शर्मा मगर (का. स.)

श्री. रिमा पुन मगर (नगर प्रहरी)

श्री. शिवराज शर्मा - IT officer

श्री. लक्ष्मी शर्मा - फा. चार्ज (उमगा.)

श्री. शशिधर शर्मा

श्री. सलिला शर्मा

श्री. श्यामकली कुडेल

श्री. श्यामकली कुडेल

११३

अनुसूची २ : कार्यक्रम सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना तथा समाचार

सरुमारानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बुढा, प्युठान

मिति: २०८१/०८/१३

विषय: सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम हुने सम्बन्धी सूचना ।

प्रस्तुत विषयमा सरुमारानी गाउँपालिकाको जा.व. २०८१/०८२ को प्रथम सौमनिकमा कार्यसम्पादन गरेका विकास कार्यहरु, सेवा प्रवाह र हास सम्मको कार्य प्रगति समीक्षा तथा प्रथम सौमनिक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरिने भएकोले उक्त कार्यक्रममा सबै राजनैतिक दल, निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, पत्रकार, नागरिक समाज, संघसंस्थाहरु, विभिन्न समिति/उपसमितिको तथा उपभोक्ताहरुलाई तपसित बमोजिमको मिति, समय र स्थानमा उपस्थितिको लागि यसै सूचना मार्फत जानकारी गराईन्छ।

(देविराम पाठक प्रशासकीय अधिकृत)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

तपसित

मिति: २०८१ मंसिर २० गते

समय: बिहान ११.०० बजे

स्थान: सरुमारानी गाउँपालिका बडा नं.-४ स्थित बहुउद्देशिय सभाहल, बुढा ।

सरुमारानी सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम कार्यसम्पादनमा नौबहिनी उत्कृष्ट

भुलेनी पोष्ट
प्युठान

सरुमारानी गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पहिलो त्रैमासिक सार्वजनिक सुनुवाई गरेको छ । गाउँपालिकाले चातु आ.व.को चार महिनामा गरेका योजना, कार्यक्रम र सेवा प्रवाहको समीक्षा तथा नागरिकका सुझावहरूको विषयमा छलफल गरिएको छ । गाउँपालिकाका प्रशासन शाखा प्रमुख सशम्भु आचार्यले प्रस्तुत गरेको प्रतिवेदन अनुसार सौमनिक अवधिमा आर्थिक विकासार्थ ५.० प्रतिशत, सामाजिक विकासार्थ १०.१० प्रतिशत, सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित २०.१४ प्रतिशत र कार्यक्रम संघासन तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा १०.१२ प्रतिशत खर्च भएको छ । चालु वर्ष १०.०४ प्रतिशत

र पुनर्गत गर्दा ६.६१ प्रतिशत गरि हाल सम्म जम्मा १५.५८ प्रतिशत बजेट खर्च भएको छ । कार्यक्रममा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देविराम पाठकले पालिका मार्फत हेरक गतिविधि गर्ने आफ्नो नियम, कानून र कार्यविधि तथा गरिएका हुन्छन् सोही अनुसार जनउत्प्रेषणको भए सार्वजनिक जवाफदेहीतामा सरुमारानी गाउँपालिका उत्तरदायता रहेको दावी गरे । नागरिकले सुझाव, विज्ञापन र गुनासोको रूपमा उठाएका सुझाव, सडक, अनुदान,

विद्युत, हल निर्माण, कृषि उपजको बजारीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका सु-शासनका विषयमा पालिका अर्थात भवन बहादुर शिवाचमाले सुझाव कामचलाय अनुकरणीय रहेको भन्दै तालीम प्राप्त गरेको र कार्यक्रमको सुधारका निती कार्यक्रमको नेतृत्वमा छलफल गरि वापस-वचन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । सरुमारानी गाउँपालिकाको आगोजनामा भएको कार्यक्रमको सहजीकरण भुलेनी मिडिया प्रा. लि. ले गरेको थियो ।

भुलेनी पोष्ट
प्युठान

क्षय रोजगार तथा सामाजिक सुशासनको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमले गरेको कार्यसम्पादनमा भुलेनी प्रदेशका स्थानीय तहमध्ये उत्कृष्ट पालिकाको रूपमा नौबहिनी गाउँपालिका छनोट भएको छ । पुष्पकार वृद्धतया अर्थात् अर्थिक स्याउलीवाइ....

वर्ष २०८०/८१ अर्थात्को कार्यसम्पादनमा भुलेनी प्रदेशका ३ वटा स्थानीय तह जस रोजगार संयोजकलाई बढत पत्र सम्मान गरिएको छ । जस अन्तर्गत नौबहिनी गाउँपालिका, प्युठान पर्वत के भुमेश्वरधन नगरपालिका अर्थात्को विषय र परिवर्तन गाउँपालिका रोल्पा ३ न्यौबाने गरि ३ स्थानीय तह र ३

अनुसूची ३ : कार्यक्रमका भलकहरु

सार्वजनिक सुनुवाईमा उपस्थित भएका सहभागिहरु

सरुमारानी गाउँपालिकाको आ. व. २०८१/०८२ को
प्रथम चौमासिक
सार्वजनिक सुनुवाई तथा समीक्षा कार्यक्रम

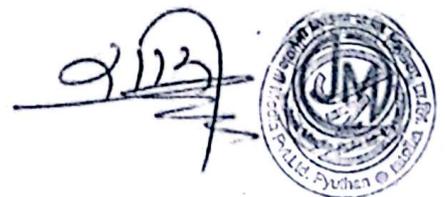
मिति: २०८१ मंसिर २० गते
स्थान: सरुमारानी गाउँपालिकाको सभाहल

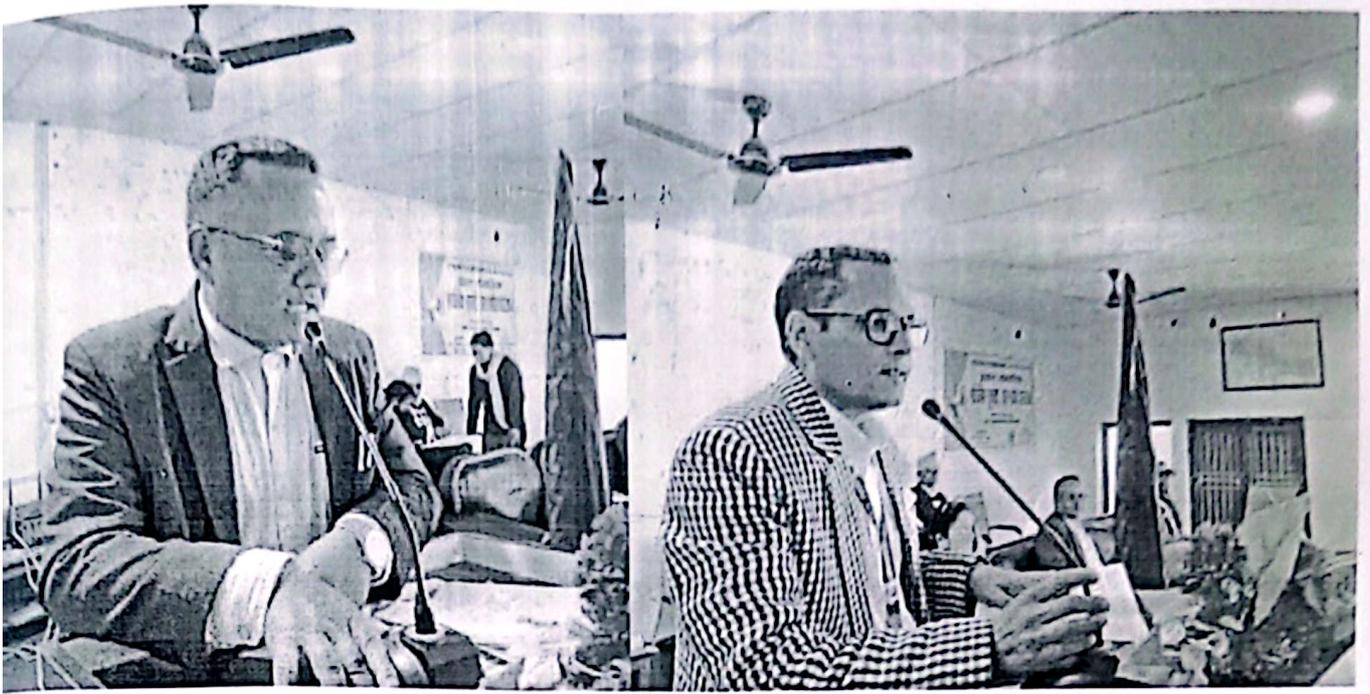
सहजीकरण:
भुलेनी मिडिया प्रा. लि.
बिगुवार, प्युठान

आयोजक:
सरुमारानी गाउँपालिका
बदखडा, प्युठान

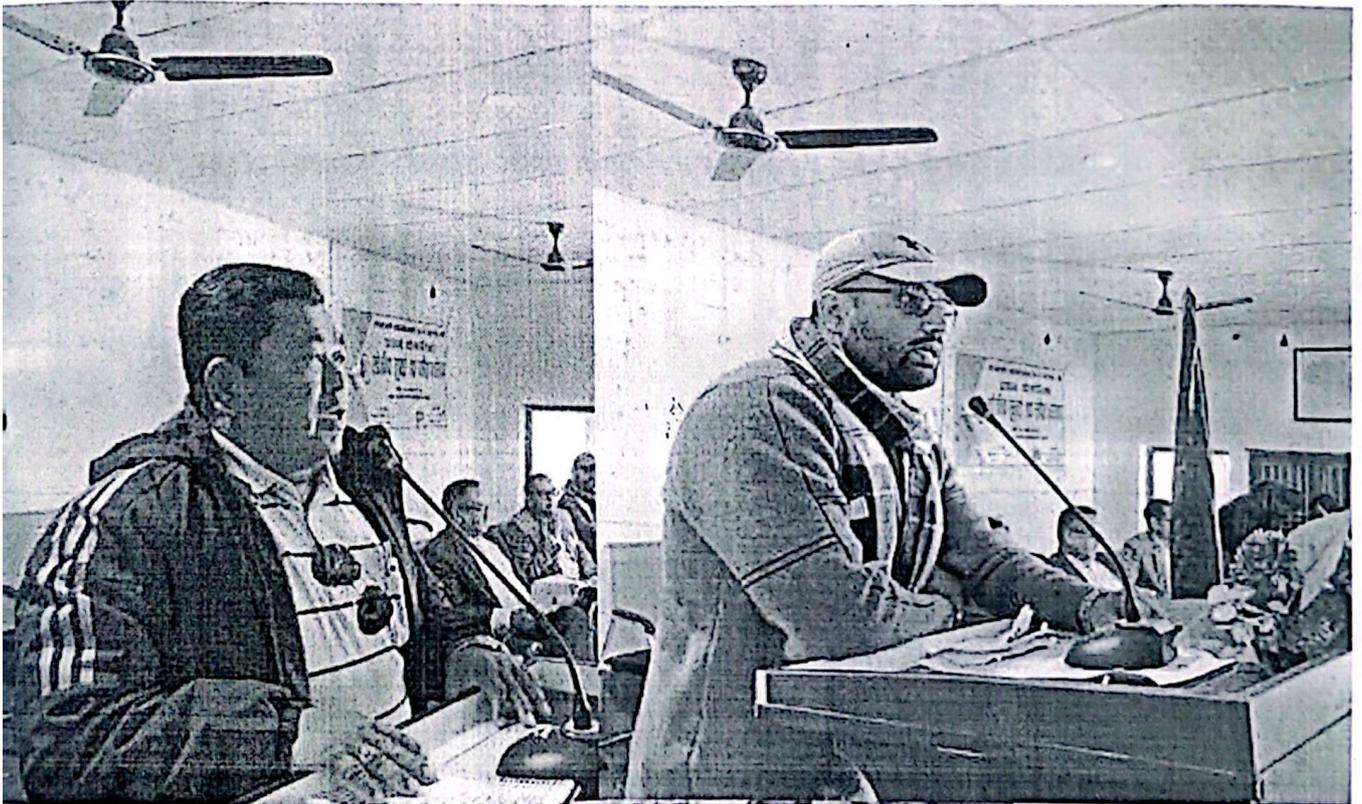

9/12/21

कार्यक्रम र नागरिक तथा वर्हिगमित अभिमत संकलनका क्रममा उठेका सवाल तथा जिज्ञाषाहरुको जवाफ दिनु हुँदै गाउँपालिका अध्यक्ष भग बहादुर विश्वकर्मा र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देविराम पाठक ।

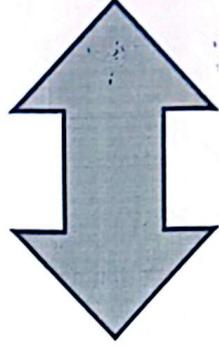

सार्वजनिक सुनुवाईमा राजनितिक दलको तर्फबाट सहभागि एमाले सरुमारानी गाउँपालिका सचिव टिकाराम पल्ली र नेपाल कांग्रेस प्यूठानका सदस्य नेत्रमणी पोखेलद्वारा आफ्नो तथा पार्टीको तर्फबाट धारणा राख्नु हुँदै ।

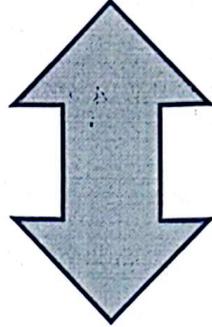
2073

सरुमारानी गाउँपालिका प्यूठान समक्ष
पेश गरिएको आ.व. २०८१/०८२ को पहिलो चौमासिक

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको लागि पुर्व प्रतिवेदन

२०८१ मङ्सिर १४

प्रतिवेदन पेश गर्ने

श्री भुलेनी मिडिया प्रा.ली

प्यूठान नगरपालिका-७ प्यूठान

१. पृष्ठभूमी:

जनताले विभिन्न शीर्षकमा तिरैको करबाट संचालित राज्यका संगन्ध, निकाय, कार्यालय र जनताकै परियोजनाबाट तलब भत्ता खाने कर्मचारीतन्त्र जनताप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही हुन आवश्यक छ। सार्वजनिक प्रशासनलाई सुशासन, पारदर्शी, जनमुखी, जवाफदेही, समावेशी तथा जनसहभागितामूलक बनाई त्यसको प्रतिफल सर्वसाधारणलाई उपलब्ध गराउनु राज्यका निकाय र त्यसमा जोडिएका अधिकारीहरूको दायित्व र कर्तव्य हो।

लोकतन्त्रमा विधिको शासन, कानून राज्य, भ्रष्टाचारमुक्त र चुस्त प्रशासन, विकेन्द्रीकरण, आर्थिक अनुशासन तथा सार्वजनिक कार्य र श्रोतको कुशल व्यवस्थापन जस्ता असल शासनका आधारभूत मान्यतालाई आत्मसात गरी सर्वसाधारणले पाउनुपर्ने सेवा छिटो, छरितो, भरपदी, गुणस्तरिय र प्रभावकारी हुनुपर्दछ। सेवाप्रदायक निकाय (स्थानीय सरकार) र सेवाग्राही (नागरिक) हरूका बीचमा दोहोरो सम्वाद स्थापित गर्न र त्यस्तो सम्वादबाट जनतालाई देश विकासको प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा स्थानीय निकायको विकास निर्माण कार्य र सेवाप्रवाहलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाई जिम्मेवारीको संस्कार बसाउनुलाई नेपाल सरकारले स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०६७ जारी गरिएको छ। साथै सरुमारानी गाउँपालिकाले सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि २०८० जारी समेत गरेको छ।

स्थानीय सरकारबाट संचालित विकास कार्यक्रम उपलब्ध सेवा, वस्तु र सुविधा सार्वजनिक गरी त्यस्ता विषयका सम्बन्धमा सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरूमा स्पष्टता ल्याउने र नागरिकबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्न तथा जिम्मेवार संस्कार बसाउने उद्देश्यले सरुमारानी गाउँपालिकाको आयोजना तथा भुलेनी मिडिया प्रा.लीको सहजीकरण तथा समन्वय आ.व.२०८०/०८१ को तेस्रो चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालनका लागि प्रस्तावना तयार गरिएको छ।

(क) सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने संस्था वा व्यक्ति:

आयोजक: सरुमारानी गाउँपालिकाको कार्यालय, प्यूठान

सहजिकरण: श्री भुलेनी मिडिया प्रा.ली. प्यूठान नगरपालिका प्यूठान

संयोजन: सलिम मिया

सहजकर्ताको नाम: शशिधर भण्डारी

सहजकर्ताको नाम: केशर सुनार

सहयोगी : हिमाल भण्डारी

(ख) अध्ययन गरिएको क्षेत्र:

- वहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) मा सहभागीहरूको विवरण गाउँपालिकाको कार्यालय, १, २, ३, ४, ५ र ६ बाट सेवा लिई फर्किएकाहरू सहभागी।
- नागरिक प्रतिवेदन (Citizen Report Card) मा सहभागीहरूको विवरण: (सार्वजनिक सुनुवाई संचालन हुने बड्डाडा सेवा क्षेत्रका सहभागीहरू र विभिन्न वडाका सेवाग्राही

(ग) अध्ययन गरिएको अवधि: मिति २०८१ मङ्सिर १२ देखि मङ्सिर १६ गतेसम्म

(घ) अध्ययनमा सहभागी संख्या:

दलित		जनजाति		अन्य		कुल उपस्थिति संख्या		
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
४	६	१६	१३	४	७	२४	२६	५०

(ङ) बहिर्गमन अभिमत संचालन

सार्वजनिक सुनुवाई संचालनको क्रममा नागरिकहरूबाट अभिमत लिन बहिर्गमन अभिमत वा नागरिक प्रतिवेदन पत्र अनिवार्य संचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। यस सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्नुपूर्व भुलेनी मिडिया प्रा.ली.ले बहिर्गमन अभिमत, नागरिक प्रतिवेदन पत्र वा कुनै नागरिकको मत लिने कार्यहरू संचालन गरेको छ।

(अ) बहिर्गमन अभिमतबाट पाएको नतिजा

सि.नं.	सेवाग्राही नागरिकले यस कार्यालयबाट सेवा लिदाको अनुभूती	तपाइलाई उपयुक्त लागेको ठाउँमा रेजा (J) लगाउने		
१	तपाइलाई यस कार्यालयमा सेवा लिदा को संग सम्पर्क गर्नु पर्दछ भन्ने जानकारी दिइयो ?	राम्रोसंग जानकारी दिइयो	ठीकै	राम्रो जानकारी पाइएन
		३६	१३	१
२	सेवा प्रदायक कर्मचारीले तपाइको आवश्यकता र अपेक्षाका बारेमा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	राम्रोसंग बुझे जस्तो लाग्यो	ठीकै	खासै बुझेजस्तो लागेन
		३६	१४	०
३	सेवा प्रदायक कर्मचारीले तपाइप्रति देखाएको व्यवहार कस्तो लाग्यो ?	मैत्रीपूर्ण लाग्यो	ठीकै	अमर्यादित
		३४	१६	०
४	तपाइलाई यस कार्यालयबाट सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचना (प्रमाण-कागजात र शुल्क-दस्तुर) का बारेमा कर्मचारीबाट स्पष्ट जानकारी दिइयो ?	स्पष्ट हुने गरी दिइयो	ठीकै	दिइएन
		२९	२१	०
५	तपाइले कार्यालयमा राख्नुभएको समस्याको समाधान दिइयो ?	सरल तरिकाले समाधान दिइयो	ठीकै	समाधान दिइएन
		२४	२६	०
६	सेवा दिँदा अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?	सरल र छिटोछरितो	ठिकै	लामो र झन्झटिलो
		१७	२१	२
	जम्मा			

(आ) नागरीक प्रतिवेदन पत्र

नागरीक प्रतिवेदन फारामको प्रयोग गरी सरुमारानी गाउँपालिकाका ५० जना सेवाग्राहीबाट सूचना संकलन गरिएको थियो । नागरीक प्रतिवेदनमा दलित, जनजाति, बालबालिका, महिला एवम् पिछडिएका वर्गको प्रतिनिधित्व भएको थियो । संकलित सूचनाको विश्लेषणलाई सार्वजनिक सुनुवाईमा प्रस्तुत गरिएको थियो । नागरीक प्रतिवेदनमा भाग लिएका सम्पूर्ण उत्तरदातालाई समेत कार्यक्रममा भाग लिन निमन्त्रणा गरिएको थियो ।

सि.नं.	सेवाको नाम	सोधिएको प्रश्न	सेवाको मूल्याङ्कन सख्यामा		
१	सेवाको सन्तुष्टि	तपाइले सरुमारानी गाउँपालिका/स्थानीय सरकारी कार्यालयबाट दिने सेवाबाट कतिको सन्तुष्टि हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
			३३	१४	३
		सेवालिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाइ कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
			३१	१९	०
		सेवालिन जाँदा जनप्रतिनिधिको व्यवहारप्रति तपाइ कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
			२६	२१	३
२	सेवाको नियमितता	नागरिक बडापत्रमा उल्लेख भएअनुसार सेवा लिँदा लागेको समयप्रति तपाइ कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	सन्तुष्ट	ठीकै	असन्तुष्ट
			२२	२८	०
		तपाइले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम दिनु पर्‍यो ?	तिरेको छैन	एकदमै कम	धेरैतिरेको
			५०	०	०
		कार्यालयले सेवाग्राही/नागरिकका समस्या समाधान गर्न औषत कति दिन लगाउने गरेको पाउनु भयो ?	१ दिन	२ दिन	धेरैदिन
			४६	४	०
३	सेवाप्रतिको जनविश्वास	कार्यालयले दिने सेवा प्रति तपाइ कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?	विश्वस्त	ठीकै	अविश्वस्त
			३३	१७	०
		कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी प्रति तपाइको विश्वास गर्नुहुन्छ ?	धेरै	ठीकै	विश्वास छैन
			३३	१७	

		यस कार्यालयले विपन्नका लागि छुट्याएको सेवा उनीहरूले प्रयोग गरेको जानकारी छ ?	छ	छैन	केही जानकारी छ
४	सेवाको गुणस्तर	सेवा लिदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?	१३	१७	२०
			सन्तुष्ट	कम सन्तुष्ट	असन्तुष्ट
		तपाईं कार्यालयमा सेवा लिन जाँदा कसको सहयोग लिनुहुन्छ ?	४०	१०	०
			आफै	स्थानीय अगुवा	मध्यस्थकर्ता
		तपाईंलाई कार्यालयबाट एउटा काम लिन कति पटक धाउनु पर्‍यो ?	१ पटक	२ पटक	२ भन्दा बढीपटक
			४८	२	०
५	सेवा सम्बन्धी जानकारी	कार्यालयमा राखिएको नागरिक वडापत्रका वारेमा तपाईंलाई जानकारी छ ?	छ	केही जानकारी छ	कुनै जानकारी छैन
			७	२५	१८
		स्थानीय स्तरमा सञ्चालन गरिने सार्वजनिक कार्यक्रममा विपन्न वर्गको उपस्थिती कति प्रतिशत सम्म हुने गरेको छ ?	२० प्रतिशत	५० प्रतिशत	थाहा छैन
६	नागरिक वडापत्र/उजुरी पेटिका / गुनासो सुनुवाई सम्बन्धमा	सेवा ग्राहीले नागरिक वडापत्र कतिको प्रयोग गर्छन् ?	धेरै	कम	थाहा छैन
		सेवा प्रदायक कार्यालयले नागरिक वडापत्रको अनुशरण कतिको गरेका छन् ?	११	१६	२३
		स्थानीय सेवाग्राहीले उजुरी पेटिका कतिको प्रयोग उजुरी गर्छन् ?	धेरै	ठिकै	थाहा छैन
		सेवाग्राही नागरिकको गुनासो सुनुवाई भएको पाउनु भएको छ ?	७	१४	२९
			धेरै सुनुवाई हुन्छ	ठिकै	थाहा छैन
			७	१४	२९
७	सिफारिस सम्बन्धमा	तपाईंले सिफारिसका चाहिने आवश्यक कागजात वारेमा स्पष्ट जानकारी पाउनुभयो ?	पाइयो	ठीकै पाइयो	पाइएन
		कुनै सिफारिसका लागि लाग्ने दस्तुर वाहेक थप रकम दिनु पर्‍यो ?	४३	७	०
			दिनु पर्‍यो	थोरै पर्‍यो	दिनु परेन
		कार्यालयबाट सिफारिस लिदा कसको सहयोग लिनुभयो ?	०	०	५०
			आफै	मध्यस्थकर्ता	कर्मचारीहरूको सहयोग नेता / स्थानीय अगुवा
			५०	०	०
८	सरसफाई तथा पूर्वाधार सम्बन्धमा	राजस्व, शुल्क, दस्तुर को-को संग उठाउने गरिएको छ ?	सवैसंग	सीमित व्यक्तिसंग	धेरै बक्यौता उठ्न बाँक छ
			५०	०	०
		तपाइको वडामा सरसफाई तथा जनस्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम कतिको प्रभावकारी छ ?	राम्रो छ	ठीकै छ	प्रभावकारी छैन
		३१	१९	०	
		तपाइको वडामा सञ्चालन भएका विकास निर्माणका योजना कतिको गुणस्तरीय	गुणस्तरीय छन्	ठिकै छन्	गुणस्तरीय छैन

		बनेको छ ?	२७	१९	४
		योजना सञ्चालन गर्दा प्राविधिक सहयोग कतिको पाउनुभयो ?	सजिलै पाइयो	आशिक पाइयो	सोधपनि पाइएन
			५०	०	०
		योजनाको वित्त भुक्तानी दिने प्रक्रिया कस्तो छ ?	सहज	ठीकै	जटिल
			४२	७	१
		योजनाहरु जाँचपास गर्दा प्राविधिकहरुलाई थप रकम दिनुपर्थो ?	दिनु परेन	मागरे लिए	रकम नदिइएक अफठेरो पारे
			५०	०	०
		स्थानीय कार्यालयहरुबाट विकास निर्माण सम्बन्धि जानकारी माग्दा पाउनु भयो ?	सजिलै पाइयो	आशिक पाइयो	सोधपनि पाइएन
			५०	०	०
		योजना सञ्चालन गर्दा गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट कतिको सहयोग पाउनु भयो ?	धेरै	ठीकै	निरुत्साहित गरियो
			४२	८	०
९	पारदर्शिता सम्बन्धमा	तपाईंको गाउँपालिकामा यो वर्ष कति वटा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम सम्पन्न भए ?	१ वटा	२ वटा	थाहा छैन
			११	०	३९
		यदी भएको भए, सार्वजनिक कार्यक्रममा गरिएका प्रतिवद्धता कतिको कार्यान्वयन भएका छन् ?	धेरै	ठीकै	थाहा छैन
			१७	२०	१३
		सार्वजनिक सुनुवाइको अनुगमन गर्ने संयन्त्र बनेको छ ?	संयन्त्र बनेको छ	संयन्त्र बनेको छैन	थाहा छैन
			१०	८	३२
		सरुमारानी गाउँपालिकाको वार्षिक निति तथा कार्यक्रम बारेमा जानकारी पाउनु भएको छ ?	धेरै जानकारी पाएको छ	केही जानकारी पाएको छ	कुनै जानकारी छैन
			१७	२०	१३

च. बहिरगमन अभिमत पत्र (Exit Poll) बाटः

बहिरगमन अभिमत (Exit Poll) र नागरिक प्रतिवेदन संकलनका क्रममा उठेका सवालहरुः

क्र.सं.	सवालहरु	जवाफदेही संस्था वा व्यक्ति	जवाफ तथा	कैफियत
१	बागेखोला-उपल्लो खुट्टी, वड्डाडा देखि जस्पुर हुँदै हात्तिखाल सडकको मर्मत कार्य प्रभावकारी नहुँदा सांस्ती भोग्नु परेको गुनासो छ ।	अध्यक्ष		
२	धनकोट हुँदै भिगुखोला जोड्ने सडक निर्माणमा ढिलाई भएको गुनासो छ ।	अध्यक्ष		
३	मान्दे, सौराकोट, जोगिदुङ्गा, ढाड क्षेत्रमा खानेपानीको समस्या रहेको गुनासो छ ।	अध्यक्ष		
४	मौरीपालक किसानले उत्पादन गरेको मह बिक्री नहुँदा लगानी समेत डुब्ने अवस्थामा रहेको दुखेसो छ । थन्किएको मह बजारीकरणमा गाउँपालिकाले पहल लिएन भन्ने गुनासो गरेका छन् ।	अध्यक्ष		
५	हात्तिखालका स्थानीयले वडाबाट सिफारिस लिइ गाउँपालिकामा कुखुरापालनको लागि जाली माग	अध्यक्ष		

	गरेको, तर गाउँपालिका यस सम्बन्धमा कुनै सुनुवाई नगरेको ।			
६	नेरा प्रा.वि. पाखापानीमा निर्माणाधीन भवन अलपत्र परेको छ । पुरानो भवन साधुरो हुँदा कोचिएर बस्नु पर्ने, चरमा वेला वेलामा सर्प भेटिँदा त्रासमा बालबालिका पढ्न बाध्य भएको अभिभावकको गुनासो छ ।	अध्यक्ष		
७	गाउँपालिकामा अनुदानका कार्यक्रम खुल्दा सूचना नपाउने गुनासो छ । यो गुनासो हात्तिखाल र जोगिदुङ्गाको हो ।	अध्यक्ष		
८	जोगिदुङ्गामा विद्युत भोल्टेजको समस्याले मोटर नचल्ने भएपनि स्थानीय सरकारले पहल नगरेको गुनासो छ ।	वडा अध्यक्ष		
९	वाटोले विगारेको गनाहा अभिलेखिक कूलो पुनः मर्मतमा ध्यान नदिँदा सिंचाई सुविधावाट वञ्चित हुनु परेको छ ।	अध्यक्ष		
१०	ददेरी क्षेत्रमा फोहोर बढ्दै गएको र व्यवस्थापन गर्न स्थानीय माग ।	अध्यक्ष		
११	सिमान्तकृत समुदाय(धामी/कुमाल/कुसुण्डा) लक्षित कार्यक्रम कमी भयो ।	अध्यक्ष		
१२	गाउँपालिकामा दलित सशक्तिकरण ऐन समेत लागु भएको सन्दर्भमा अतिविपन्न वर्ग रहेका वादी समुदायलाई दलित सम्बन्धि कार्यक्रमले छुन नसकेको गुनासो छ । दलित उत्थान समितिमा सहभागिता नगराइएको ।	अध्यक्ष		
१३	सौराकोटमा होमस्टे कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गाउँपालिकाको योजना सम्बन्धमा ।	अध्यक्ष		
१४	मुख्य बजार केन्द्रमा सडक बत्ति र सिसि क्यामेलाको मागका सम्बन्धमा ।	अध्यक्ष		

१/१३